

Punjabi

Group Number :	2
Group Id :	54025053
Group Maximum Duration :	45
Group Minimum Duration :	45
Show Attended Group? :	No
Edit Attended Group? :	No
Break time :	0
Group Marks :	200
Is this Group for Examiner? :	No
Examiner permission :	Cant View
Show Progress Bar? :	No

Punjabi

Section Id :	54025059
--------------	----------

Section Number : 1
Section type : Online
Mandatory or Optional : Mandatory
Number of Questions : 50
Number of Questions to be attempted : 40
Section Marks : 200
Enable Mark as Answered Mark for Review and Clear Response : Yes
Maximum Instruction Time : 0
Sub-Section Number : 1
Sub-Section Id : 540250177
Question Shuffling Allowed : No
Is Section Default? : null

Question Number : 51 Question Id : 5402502936 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp1

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਧੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਟਾਨ-ਕਲਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੂਰਤੀ-ਬਾਗ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਇਸ ਦੀ ਅਦੱਭੁਤ ਕਲਾ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਰ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੜਕ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਲਗਭਗ 1957-58 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਬਾੜ ਤੇ ਫਾਲਤੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਲਗਭਗ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲ ਟੁੱਟੀਆਂ-ਭੱਜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਤੱਕ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਰੂਰ ਹੱਥ ਵਟਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਉਦੋਂ ਬੀਆਬਾਨ ਜੰਗਲ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਬਾਲ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਦੇ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਬਲਦੇ ਟਾਇਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਲ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੇ। ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਫਿਰ 1976 ਈ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਕਬਾੜ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਕ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਨ 1976 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ 'ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ' ਭਾਵ 'ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਚੱਟਾਨ ਕਲਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ?

- (1) ਕਲਾ ਦਾ ਉੱਤਮ ਨਮੂਨਾ ਹੈ।
- (2) ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (3) ਕਮਾਈ ਦਾ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨ ਹੈ।
- (4) ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸਥਾਨ ਹੈ।

Options :

54025011741. 1

54025011742. 2

54025011743. 3

54025011744. 4

Question Number : 52 Question Id : 5402502937 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp1

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਟਾਨ-ਕਲਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੂਰਤੀ-ਬਾਗ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਇਸ ਦੀ ਅਦੱਭੁਤ ਕਲਾ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਰ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੜਕ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਲਗਭਗ 1957-58 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਬਾੜ ਤੇ ਫਾਲਤੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਲਗਭਗ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲ ਟੁੱਟੀਆਂ-ਭੱਜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਤੱਕ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਰੂਰ ਹੱਥ ਵਟਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਉਦੋਂ ਬੀਆਬਾਨ ਜੰਗਲ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਬਾਲ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਦੇ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਬਲਦੇ ਟਾਇਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਲ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੇ। ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਫਿਰ 1976 ਈ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਕਬਾੜ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਕ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਨ 1976 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ 'ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ' ਭਾਵ 'ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਨੇਕ ਚੰਦ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ?

- (1) ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ।
- (2) ਟਾਇਰ ਬਾਲ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਨ ਲਈ।
- (3) ਟਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੁੰਦਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ।
- (4) ਕਬਾੜ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਸੀ।

Options :

54025011745. 1

54025011746. 2

54025011747. 3

54025011748. 4

Question Number : 53 Question Id : 5402502938 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp1

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਧੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਟਾਨ-ਕਲਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੂਰਤੀ-ਬਾਗ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਇਸ ਦੀ ਅਦੱਭੁਤ ਕਲਾ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਰ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੜਕ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਲਗਭਗ 1957-58 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਬਾੜ ਤੇ ਫਾਲਤੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਲਗਭਗ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲ ਟੁੱਟੀਆਂ-ਭੱਜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਤੱਕ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਰੂਰ ਹੱਥ ਵਟਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਉਦੋਂ ਬੀਆਬਾਨ ਜੰਗਲ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਬਾਲ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਦੇ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਬਲਦੇ ਟਾਇਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਲ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੇ। ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਫਿਰ 1976 ਈ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਕਬਾੜ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਕ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਨ 1976 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ 'ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ' ਭਾਵ 'ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ?

- (1) 1972 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ
- (2) 1975 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ
- (3) 1970 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ
- (4) 1976 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ

Options :

54025011749. 1

54025011750. 2

54025011751. 3

54025011752. 4

Question Number : 54 Question Id : 5402502939 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp1

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਧੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਟਾਨ-ਕਲਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੂਰਤੀ-ਬਾਗ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਇਸ ਦੀ ਅਦੱਭੁਤ ਕਲਾ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਰ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੜਕ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਲਗਭਗ 1957-58 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਬਾੜ ਤੇ ਫਾਲਤੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਲਗਭਗ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲ ਟੁੱਟੀਆਂ-ਭੱਜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਤੱਕ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਰੂਰ ਹੱਥ ਵਟਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਉਦੋਂ ਬੀਆਬਾਨ ਜੰਗਲ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਬਾਲ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਦੇ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਬਲਦੇ ਟਾਇਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਲ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੇ। ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਫਿਰ 1976 ਈ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਕਬਾੜ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਨ 1976 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ 'ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ' ਭਾਵ 'ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

“ਹੀਆ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਛਾਂਟੋ।

- (1) ਹਿੰਮਤ
- (2) ਪਿਆਰ
- (3) ਗੁੱਸਾ
- (4) ਨਫਰਤ

Options :

54025011753. 1

54025011754. 2

54025011755. 3

54025011756. 4

Question Number : 55 Question Id : 5402502940 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp1

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਧੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਟਾਨ-ਕਲਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੂਰਤੀ-ਬਾਗ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਇਸ ਦੀ ਅਦੱਭੁਤ ਕਲਾ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ-ਭਰ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੜਕ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਲਗਭਗ 1957-58 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਇੱਕ ਉਜ਼ਾੜ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਬਾੜ ਤੇ ਫਾਲਤੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਲਗਭਗ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲ ਟੁੱਟੀਆਂ-ਭੱਜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਕਬਾੜ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਤੱਕ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਰੂਰ ਹੱਥ ਵਟਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਉਦੋਂ ਬੀਆਬਾਨ ਜੰਗਲ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਨੇਕ ਚੰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰ ਬਾਲ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਦੇ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਬਲਦੇ ਟਾਇਰ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਲ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦੇ। ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਕਬਾੜ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਫਿਰ 1976 ਈ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚਲੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਨੇਕ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਕਬਾੜ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆ ਤੱਕ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਨ 1976 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਕਲਾ-ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨੇਕ ਚੰਦ ਨੇ 'ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ' ਭਾਵ 'ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ' ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਹੜੀ ਝੀਲ ਹੈ ?

- (1) ਦਮਦਮਾ ਝੀਲ
- (2) ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਗਰ ਝੀਲ
- (3) ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ
- (4) ਕਾਵੇਰੀ ਝੀਲ

Options :

54025011757. 1

54025011758. 2

54025011759. 3

54025011760. 4

Sub-Section Number :

2

Sub-Section Id :

540250178

Question Shuffling Allowed :

No

Is Section Default? :

null

Question Number : 56 Question Id : 5402502941 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp2

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਅੱਠ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਪੰਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਸਨ। ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਭਾਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਤਰਜਮਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਏਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਐਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪੁਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੈਂ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਲਵਾਂ। ਏਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲਾਂਗਾ। ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਹੱਟਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ, ਕਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਆਏ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ। ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਿਆ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ।

ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ?

- (1) ਪੰਦਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
- (2) ਗਿਆਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
- (3) ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
- (4) ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

Options :

54025011761. 1

54025011762. 2

54025011763. 3

54025011764. 4

Question Number : 57 Question Id : 5402502942 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp2

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਅੱਠ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਠਾਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵਿਆਨਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਪੰਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਸਨ। ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਭਾਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਤਰਜਮਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਏਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੱਕਾਂਗਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਐਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪੁਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੈਂ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਲਵਾਂ। ਏਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲਾਂਗਾ। ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਹੱਟਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲੋ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ, ਕਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਆਏ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ। ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਿਆ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ।

ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਕਿੰਨੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਸੀ ?

- (1) ਪੰਜ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
- (2) ਦੋ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
- (3) ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
- (4) ਅੱਠ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ

Options :

54025011765. 1

54025011766. 2

54025011767. 3

54025011768. 4

Question Number : 58 Question Id : 5402502943 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

Key	Value
Comprehension	Comp2

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਅੱਠ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਠਾਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵਿਆਨਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਪੰਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਸਨ। ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਭਾਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਤਰਜਮਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਏਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੱਕਾਂਗਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਐਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪੁਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੈਂ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਲਵਾਂ। ਏਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲਾਂਗਾ। ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਹੱਟਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ, ਕਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਆਏ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ। ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਿਆ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ।

ਲੇਖਕ ਨੇ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਭਾਗ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ?

- (1) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ
- (2) ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ
- (3) ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ
- (4) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ

Options :

54025011769. 1

54025011770. 2

54025011771. 3

54025011772. 4

Question Number : 59 Question Id : 5402502944 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp2

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਅੱਠ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਠਾਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵਿਆਨਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਪੰਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਸਨ। ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਭਾਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਤਰਜਮਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਏਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੱਕਾਂਗਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਐਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪੁਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੈਂ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਲਵਾਂ। ਏਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲਾਂਗਾ। ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਹੱਟਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ, ਕਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਆਏ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ। ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀ।

ਲੇਖਕ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਸੀ ?

- (1) ਪਾਕਿਸਤਾਨ
- (2) ਵਿਆਨਾ
- (3) ਆਸਟਰੀਆ
- (4) ਆਸਟਰੇਲੀਆ

Options :

54025011773. 1

54025011774. 2

54025011775. 3

54025011776. 4

Question Number : 60 Question Id : 5402502945 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp2

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਅੱਠ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਠ੍ਹਾਰਾਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵਿਆਨਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਪੰਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਸਨ। ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਭਾਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਤਰਜਮਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਏਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੱਕਾਂਗਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਐਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪੁਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੈਂ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਲਵਾਂ। ਏਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲਾਂਗਾ। ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਤੇ ਵੱਢੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਹੱਟਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਖਲ੍ਹੇ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਉੱਠ ਆ ਕੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ, ਕਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਆਏ ਤੇ ਸਰੋਤ ਦਸਤਖਤ ਲਏ। ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਿਆ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ।

'ਸਰੋਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਚੁਣੋ -

- (1) ਦੁਸ਼ਮਣ
- (2) ਦਰਸ਼ਕ
- (3) ਮਿੱਤਰ
- (4) ਪਿਤਾ

Options :

54025011777. 1

54025011778. 2

54025011779. 3

54025011780.4

Sub-Section Number : 3
Sub-Section Id : 540250179
Question Shuffling Allowed : No
Is Section Default? : null

Question Number : 61 Question Id : 5402502946 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp3

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਖਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਣਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਅੰਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਹਵਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੁਹਾਗ ਜੋੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਫੇਰੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਾਂ ਭਾਈ ਅੰਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਨੰਦ-ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਗਨ-ਫੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ 'ਵਰੀ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਵੀ ਜਿਹੜੀ ਵੀ 'ਵਰੀ' ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋਣ, ਥਾਲੀਆਂ, ਟੋਕਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਬੰਦ ਦੀ ਬੰਦ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਢ ਦੇ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਦਾਜ' ਤੇ 'ਖੱਟ' ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਜ ਵੇਖ ਕੇ ਬਰਾਤ ਤਾਂ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਬਾਲਾ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਛੰਦ ਆਦਿ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਹੜੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ?

- (1) ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
- (2) ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
- (3) ਵਟਣੇ ਦੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
- (4) ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਈ ਦੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

Options :

54025011781. 1

54025011782. 2

54025011783. 3

54025011784. 4

Question Number : 62 Question Id : 5402502947 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp3

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਖਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਣਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਹਵਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੁਹਾਗ ਜੋੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਫੇਰੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਾਂ ਭਾਈ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੰਦ-ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਗਨ-ਫੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ 'ਵਰੀ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਵੀ ਜਿਹੜੀ ਵੀ 'ਵਰੀ' ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋਣ, ਥਾਲੀਆਂ, ਟੋਕਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਬੰਦ ਦੀ ਬੰਦ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਢ ਦੇ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਦਾਜ' ਤੇ 'ਖੱਟ' ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਜ ਵੇਖ ਕੇ ਬਰਾਤ ਤਾਂ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਬਾਲ੍ਹਾ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਛੰਦ ਆਦਿ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਖਾਰੇ ਤੋਂ ਕੌਣ ਕੌਣ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- (1) ਕੁੜੀ ਦਾ ਪਿਤਾ
- (2) ਕੁੜੀ ਦਾ ਭਰਾ
- (3) ਕੁੜੀ ਦਾ ਚਾਚਾ
- (4) ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ

Options :

54025011785. 1

54025011786. 2

54025011787. 3

54025011788. 4

Question Number : 63 Question Id : 5402502948 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp3

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਖਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਣਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਹਵਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੁਹਾਗ ਜੋੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਫੇਰੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਾਂ ਭਾਈ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੰਦ-ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਗਨ-ਫੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ 'ਵਰੀ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਵੀ ਜਿਹੜੀ ਵੀ 'ਵਰੀ' ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋਣ, ਥਾਲੀਆਂ, ਟੋਕਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਬੰਦ ਦੀ ਬੰਦ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਵ ਦੇ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਦਾਜ' ਤੇ 'ਖੱਟ' ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁੱਬ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਜ ਵੇਖ ਕੇ ਬਰਾਤ ਤਾਂ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਬਾਲੂ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਛੰਦ ਆਦਿ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ।

'ਵਰੀ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ
- (2) ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ
- (3) ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁੜੀ ਲਈ ਲਿਆਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ
- (4) ਨਾਨਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ

Options :

54025011789. 1

54025011790. 2

54025011791. 3

54025011792. 4

**Question Number : 64 Question Id : 5402502949 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0**

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp3

downloaded from
StudentSuvidha.com

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਖਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਣਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਅੰਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਹਵਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੁਹਾਗ ਜੋੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਫੇਰੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਾਂ ਭਾਈ ਅੰਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਨੰਦ-ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਗਨ-ਫੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ 'ਵਰੀ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਵੀ ਜਿਹੜੀ ਵੀ 'ਵਰੀ' ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋਣ, ਥਾਲੀਆਂ, ਟੋਕਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਬੰਦ ਦੀ ਬੰਦ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਢ ਦੇ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਦਾਜ' ਤੇ 'ਖੱਟ' ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਜ ਵੇਖ ਕੇ ਬਰਾਤ ਤਾਂ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਬਾਲਾ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਛੰਦ ਆਦਿ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ 'ਛੰਦ' ਕਿਸ ਤੋਂ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

- (1) ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ
- (2) ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮਾਮੇ ਤੋਂ
- (3) ਕੁੜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਤੋਂ
- (4) ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਤੋਂ

Options :

54025011793. 1
54025011794. 2
54025011795. 3
54025011796. 4

Question Number : 65 Question Id : 5402502950 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	Comp3

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟੋ -

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਖਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਮਿਸਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਣਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਹਵਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੁਹਾਗ ਜੋੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਫੇਰੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਾਂ ਭਾਈ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੰਦ-ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਲਗਨ-ਫੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਕਾਰਜ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ 'ਵਰੀ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਵੀ ਜਿਹੜੀ ਵੀ 'ਵਰੀ' ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋਣ, ਥਾਲੀਆਂ, ਟੋਕਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਬੰਦ ਦੀ ਬੰਦ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਢ ਦੇ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਦਾਜ' ਤੇ 'ਖੱਟ' ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਜ ਵੇਖ ਕੇ ਬਰਾਤ ਤਾਂ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਬਾਲ੍ਹਾ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਛੰਦ ਆਦਿ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ।

'ਸਲਾਮੀਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਛਾਂਟੋ।

- (1) ਬਰਾਬਰ
- (2) ਸ਼ਗਨ
- (3) ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ
- (4) ਸਲਾਮ ਕਰਨਾ

Options :

54025011797. 1

54025011798. 2

54025011799. 3

54025011800. 4

Sub-Section Number :	4
Sub-Section Id :	540250180
Question Shuffling Allowed :	Yes
Is Section Default? :	null

Question Number : 66 Question Id : 5402502951 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਲਿਸਟ-I ਦਾ ਲਿਸਟ-II ਨਾਲ ।

ਲਿਸਟ-I

ਲਿਸਟ-II

(A) ਕੰਨ ਭਰਨੇ	(I) ਮਿਲਕੇ ਰਹਿਣਾ
(B) ਘਿਓ ਖਿੱਚੜੀ ਹੋਣਾ	(II) ਲੜਾਈ ਕਰਨਾ
(C) ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲਣਾ	(III) ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੀ
(D) ਗਲ ਪੈਣਾ	(IV) ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣਾ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(IV)
- (2) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)
- (3) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (4) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(I)

Options :

54025011801. 1
54025011802. 2
54025011803. 3
54025011804. 4

Question Number : 67 Question Id : 5402502952 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਲਿਸਟ-I ਦਾ ਲਿਸਟ-II ਨਾਲ ।

ਲਿਸਟ-I

ਲਿਸਟ-II

(A) ਕੰਨ ਤੇ ਜੂੰ ਨਾ ਸਰਕਣਾ	(I) ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਮੌਤ ਮਰਨਾ
(B) ਛਿੱਲ ਲਾਹੁਣਾ	(II) ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣਾ
(C) ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਮੌਤ ਮਰਨਾ	(III) ਬਹੁਤ ਲੁੱਟਣਾ
(D) ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰਨਾ	(IV) ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣਾ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉਤੱਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(II), (D)-(IV)
- (2) (A)-(II), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(III)
- (3) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
- (4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)

Options :

54025011805. 1

54025011806. 2

54025011807. 3

54025011808. 4

Question Number : 68 Question Id : 5402502953 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

[Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com](http://StudentSuvidha.com)

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਲਿਸਟ-I ਦਾ ਲਿਸਟ-II ਨਾਲ।

ਲਿਸਟ-I

ਲਿਸਟ-II

(A) ਚਾਦਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ	(I) ਇਕਦਮ ਆਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣਾ
(B) ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਉੱਡ ਜਾਣਾ	(II) ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਣਾ
(C) ਖਿੱਲੀ ਉਡਾਉਣਾ	(III) ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚ ਕਰਨਾ
(D) ਘੜੀਆਂ ਪਲਾਂ ਤੇ ਹੋਣਾ	(IV) ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)

Options :

54025011809. 1

54025011810. 2

54025011811. 3

54025011812. 4

Question Number : 69 Question Id : 5402502954 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

‘ਕੱਚਾ’ ਦੇ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹਨ -

- (A) ਫਿੱਕਾ
- (B) ਨਕਲ
- (C) ਹਾਰ ਜਾਣਾ
- (D) ਆਰਜੀ
- (E) ਭੱਜ ਜਾਣਾ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ (A), (D) ਅਤੇ (E)
- (2) ਸਿਰਫ (B), (C) ਅਤੇ (D)
- (3) ਸਿਰਫ (A), (B) ਅਤੇ (D)
- (4) ਸਿਰਫ (C), (D) ਅਤੇ (E)

Options :

54025011813. 1

54025011814. 2

54025011815. 3

54025011816. 4

Question Number : 70 Question Id : 5402502955 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਸਿੱਟਾ' ਦਾ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਹੈ -

- (A) ਵਪਾਰ
- (B) ਨਤੀਜਾ
- (C) ਦੁੱਬ
- (D) ਸਿੱਕਾ
- (E) ਪੈਸੇ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ (A), (B) ਅਤੇ (E)
- (2) ਸਿਰਫ (B), (C) ਅਤੇ (A)
- (3) ਸਿਰਫ (C), (D) ਅਤੇ (E)
- (4) ਸਿਰਫ (A), (B) ਅਤੇ (C)

Options :

54025011817. 1

54025011818. 2

54025011819. 3

54025011820. 4

Question Number : 71 Question Id : 5402502956 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਉਲਟੀ' ਦਾ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (A) ਇੱਕ ਪੰਛੀ
- (B) ਪੁੱਠੀ
- (C) ਕੈਅ ਆਉਣੀ
- (D) ਡਿੱਗਣਾ
- (E) ਹੱਸਣਾ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ (A), (C) ਅਤੇ (D)
- (2) ਸਿਰਫ (B), (C) ਅਤੇ (D)
- (3) ਸਿਰਫ (B), (D) ਅਤੇ (E)
- (4) ਸਿਰਫ (C), (D) ਅਤੇ (E)

Options :

54025011821. 1

54025011822. 2

54025011823. 3

54025011824. 4

Question Number : 72 Question Id : 5402502957 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

‘ਜਾਗ’ ਦਾ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹਨ -

- (A) ਤਾਲਾ
- (B) ਜਾਗਣਾ
- (C) ਜੰਮਣਾ
- (D) ਭੱਜਣਾ
- (E) ਹੱਸਣਾ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ (A), (D) ਅਤੇ (E)
- (2) ਸਿਰਫ (B), (C) ਅਤੇ (A)
- (3) ਸਿਰਫ (A), (C) ਅਤੇ (E)
- (4) ਸਿਰਫ (C), (D) ਅਤੇ (E)

Options :

54025011825. 1

54025011826. 2

54025011827. 3

54025011828. 4

Question Number : 73 Question Id : 5402502958 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਖੱਟੀ' ਦਾ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- (A) ਖੱਟਾ ਰੰਗ
- (B) ਖੁਰ ਜਾਣਾ
- (C) ਗਵਾਚ ਜਾਣਾ
- (D) ਭੱਜ ਜਾਣਾ
- (E) ਕਮਾਈ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ (A), (C) ਅਤੇ (D)
- (2) ਸਿਰਫ (B), (C) ਅਤੇ (D)
- (3) ਸਿਰਫ (A), (B) ਅਤੇ (E)
- (4) ਸਿਰਫ (C), (D) ਅਤੇ (E)

Options :

54025011829. 1

54025011830. 2

54025011831. 3

54025011832. 4

Question Number : 74 Question Id : 5402502959 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਫਤਿਹ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (1) ਜਿੱਤ
- (2) ਸਰ
- (3) ਹਾਰ
- (4) ਜਿੱਤਣਾ

Options :

54025011833. 1

54025011834. 2

54025011835. 3

54025011836. 4

Question Number : 75 Question Id : 5402502960 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਜੰਗ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (1) ਲੜਾਈ
- (2) ਹਾਰ
- (3) ਅਸਨ
- (4) ਯੁੱਧ

Options :

54025011837. 1

54025011838. 2

54025011839. 3

54025011840. 4

Question Number : 76 Question Id : 5402502961 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

‘ਆਸਤਕ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ -

- (1) ਵਧੀਆ
- (2) ਨਾਸਤਕ
- (3) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ
- (4) ਰਾਜਾ

Options :

54025011841. 1

54025011842. 2

54025011843. 3

54025011844. 4

Question Number : 77 Question Id : 5402502962 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਫੁਰਤੀਲਾ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (1) ਚੁਸਤ
- (2) ਤੇਜ
- (3) ਆਲਸੀ
- (4) ਸੁੰਦਰ

Options :

54025011845. 1

54025011846. 2

54025011847. 3

54025011848. 4

Question Number : 78 Question Id : 5402502963 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਰੋਗੀ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- (1) ਬਿਮਾਰ
- (2) ਅਰੋਗੀ
- (3) ਤੰਦਰੁਸਤ
- (4) ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ

Options :

54025011849. 1

54025011850. 2

54025011851. 3

54025011852. 4

Question Number : 79 Question Id : 5402502964 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਵਾਰ ਲਈ ਸਹੀ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ -

- (1) ਸ਼ਾਹ - ਸਵਾਰ
- (2) ਸ਼ਾਹ - ਸੁਆਸ
- (3) ਘੋੜ - ਸਵਾਰੀ
- (4) ਸ਼ਾਹੀ - ਸਵਾਰੀ

Options :

54025011853. 1
54025011854. 2
54025011855. 3
54025011856. 4

Question Number : 80 Question Id : 5402502965 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਭਿੰਨ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਸੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ -

- (1) ਮਾਤ-ਪਿਤਾ
- (2) ਵੈਰੀ-ਮਿੱਤਰ
- (3) ਵਿੰਗਾ-ਟੇਢਾ
- (4) ਘੱਟਾ-ਮਿੱਟੀ

Options :

54025011857. 1

54025011858. 2

54025011859. 3

54025011860. 4

Question Number : 81 Question Id : 5402502966 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਘਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ' ਲਈ ਸਹੀ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (1) ਬਾਹਰ-ਘਰ
- (2) ਬਾਹਰੋਂ-ਘਰ
- (3) ਘਰ-ਬਾਹਰ
- (4) ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ

Options :

54025011861. 1

54025011862. 2

54025011863. 3

54025011864. 4

Question Number : 82 Question Id : 5402502967 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

‘ਬੁੱਧੀ ਤੋਂ ਗੀਣ’ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਸਹੀ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (1) ਬੁੱਧੀ-ਗੀਣ
- (2) ਗੀਣ-ਬੁੱਧੀ
- (3) ਸੁੱਧ-ਬੁੱਧ
- (4) ਬੁੱਧੀ ਗੀਣਾ

Options :

54025011865. 1
54025011866. 2
54025011867. 3
54025011868. 4

Question Number : 83 Question Id : 5402502968 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਖੂਨ ਦਾ ਦਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਸਹੀ ਸਮਾਸੀ ਹੈ -

- (1) ਖੂਨੀ-ਦਾਨ
- (2) ਦਾਨ-ਖੂਨ
- (3) ਖੂਨੀ ਦਿਨ
- (4) ਖੂਨ-ਦਾਨ

Options :

54025011869. 1

54025011870. 2

54025011871. 3

54025011872. 4

Question Number : 84 Question Id : 5402502969 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਉਸਤਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ -

- (1) ਪ੍ਰਸੰਸਾ
- (2) ਨਿੰਦਿਆ
- (3) ਬੁਰਾਈ
- (4) ਬੁਜ਼ਦਿਲ

Options :

54025011873. 1

54025011874. 2

54025011875. 3

54025011876. 4

Question Number : 85 Question Id : 5402502970 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਆਲਸੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- (1) ਉੱਦਮੀ
- (2) ਨਿਕੰਮਾ
- (3) ਸੁਸਤ
- (4) ਢਿੱਲਾ

Options :

54025011877. 1

54025011878. 2

54025011879. 3

54025011880. 4

Question Number : 86 Question Id : 5402502971 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

‘ਅਲੌਕਿਕ’ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮਾਨ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਛਾਂਟੋ -

- (1) ਬੇਮਿਸਾਲ
- (2) ਮਾੜਾ
- (3) ਭਿਆਨਕ
- (4) ਦਰਦਨਾਕ

Options :

54025011881. 1

54025011882. 2

54025011883. 3

54025011884. 4

Question Number : 87 Question Id : 5402502972 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ‘ਅਜਾਦੀ’ ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- (1) ਮੁਕਤੀ
- (2) ਸੁਤੰਤਰਤਾ
- (3) ਸਵਾਧੀਨਤਾ
- (4) ਗੁਲਾਮੀ

Options :

54025011885. 1

54025011886. 2

54025011887. 3

54025011888. 4

Question Number : 88 Question Id : 5402502973 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ 'ਹਮਸਫਰ' ਦਾ ਸਮਾਨ ਅਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- (1) ਮਿੱਤਰ
- (2) ਭਾਈਵਾਲ
- (3) ਦੁਸ਼ਮਣ
- (4) ਸਾਥੀ

Options :

54025011889. 1

54025011890. 2

54025011891. 3

54025011892. 4

Question Number : 89 Question Id : 5402502974 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਬੱਕਰੀਆਂ' ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਦਾ ਸਹੀ ਪੁਲਿੰਗ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ -

- (1) ਭੇਡਾਂ
- (2) ਬੱਕਰਾ
- (3) ਬੱਕਰੇ
- (4) ਬੱਕਰੀ

Options :

54025011893. 1

54025011894. 2

54025011895. 3

54025011896. 4

Question Number : 90 Question Id : 5402502975 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਬਾਦਸ਼ਾਹ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਛਾਂਟੋ -

- (1) ਬੇਗਮ
- (2) ਰਾਣੀ
- (3) ਮਲਕਾ
- (4) ਔਰਤ

Options :

54025011897. 1

54025011898. 2

54025011899. 3

54025011900. 4

Question Number : 91 Question Id : 5402502976 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕ ਵਿਚਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਭਰੋ ।
ਘਰ ਆਏ _____ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ ।

- (1) ਮਹਿਮਾਣ
- (2) ਮੇਹਮਾਨ
- (3) ਸੈਮਾਨ
- (4) ਮਹਿਮਾਨ

Options :

54025011901. 1
54025011902. 2
54025011903. 3
54025011904. 4

Question Number : 92 Question Id : 5402502977 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਭਰੋ -

ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ _____ ਦੀ ਟਿੱਕੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ।

- (1) ਸਾਬਣ
- (2) ਸਾਬਨ
- (3) ਸਾਬੁਨ
- (4) ਸਾਬੁਣ

Options :

54025011905. 1

54025011906. 2

54025011907. 3

54025011908. 4

Question Number : 93 Question Id : 5402502978 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਭਰੋ -

ਗਾਜਰਾਂ ਦਾ _____ ਦਿਮਾਗ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

- (1) ਮੁਰਬਾ
- (2) ਮੁਰੱਬਾ
- (3) ਮੁਹੱਭਾ
- (4) ਮਰੱਬਾ

Options :

54025011909. 1

54025011910. 2

54025011911. 3

54025011912. 4

Question Number : 94 Question Id : 5402502979 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ -

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੂਬ _____ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

- (1) ਮੀਹਨਤ
- (2) ਮਹਿਨਤ
- (3) ਮਿਹਨਤ
- (4) ਮੇਹਨਤ

Options :

54025011913. 1

54025011914. 2

54025011915. 3

54025011916. 4

Question Number : 95 Question Id : 5402502980 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
-----	-------

ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਭਰ ਕੇ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ -
 _____ ਮਨ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਘਰ ।

- (1) ਵੇਹਲਾ
- (2) ਵੀਹਲਾ
- (3) ਵਿਹਲਾ
- (4) ਵਹੇਲਾ

Options :

54025011917. 1

54025011918. 2

54025011919. 3

54025011920. 4

**Question Number : 96 Question Id : 5402502981 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is
 Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum
 Instruction Time : 0**

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਲਿਸਟ-I ਦਾ ਲਿਸਟ-II ਨਾਲ।

ਲਿਸਟ-I

ਲਿਸਟ-II

(A) ਅਸਮਾਨੋਂ ਡਿੱਗਾ ਖਜੂਰ ਤੇ ਲਟਕਿਆ

(I) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ

(B) ਅੱਗੇ ਸੱਪ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ੀਂਹ

(II) ਮੂਰਖ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ

(C) ਆਪਣਾ ਨੀਗਰ ਪਰਾਇਆ ਢੀਂਗਰ

(III) ਜਦੋਂ ਦੋਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ

(D) ਅੰਨੇ ਅੱਗੇ ਰੋਣਾ, ਅੱਖੀਆਂ ਦਾ ਖੋਣਾ

(IV) ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਚੰਗੀ ਲੱਗੇ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

(1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

(2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)

(3) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)

(4) (A)-(IV), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(II)

Options :

54025011921. 1

54025011922. 2

54025011923. 3

54025011924. 4

Question Number : 97 Question Id : 5402502982 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਲਿਸਟ-I ਦਾ ਲਿਸਟ-II ਨਾਲ।

ਲਿਸਟ-I

ਲਿਸਟ-II

(A) ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਮੀਆਂ ਮਿੱਠੂ	(I) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ।
(B) ਅੰਨਾ ਕੀ ਭਾਲੇ ਦੇ ਅੱਖਾਂ	(II) ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਸਫਲਤਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।
(C) ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਾਧ ਦਾ ਸੌ ਦਿਨ ਚੋਰ ਦਾ	(III) ਆਪਣੀ ਸਿਫਤ ਆਪ ਕਰਨੀ।
(D) ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਸੌ ਮੀਠਾ ਹੋਏ	(IV) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੀਜ਼ ਮਿਲ ਜਾਏ।

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(I), (B)-(IV), (C)-(III), (D)-(II)
- (2) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(I), (D)-(II)
- (4) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)

Options :

54025011925. 1

54025011926. 2

54025011927. 3

54025011928. 4

Question Number : 98 Question Id : 5402502983 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is

Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum

Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਲਿਸਟ-I ਦਾ ਲਿਸਟ-II ਨਾਲ।

ਲਿਸਟ-I

ਲਿਸਟ-II

- (A) ਇਹਨਾਂ ਤਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਨਹੀਂ
(B) ਇਕ ਪੰਥ ਦੋ ਕਾਜ
(C) ਇੱਕ ਕਰੇਲਾ ਦੂਜਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਨਿੰਮ ਤੇ
(D) ਇੱਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪੱਥਰ
- (I) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਗੁਣ ਹੋਣ
(II) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ
(III) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਆਸ ਨਾ ਹੋਵੇ
(IV) ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਦੋ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਣ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(I), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(II)
(2) (A)-(III), (B)-(IV), (C)-(I), (D)-(II)
(3) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(III)
(4) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)

Options :

54025011929. 1

54025011930. 2

54025011931. 3

54025011932. 4

Question Number : 99 Question Id : 5402502984 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਖਾਣ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਛਾਂਟੋ -

ਸੱਪ ਦਾ ਬੱਚਾ ਸਪੋਲੀਆ

- (1) ਮਾੜੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਔਲਾਦ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
- (2) ਸੱਪ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਪੋਲੀਆ ਆਖ ਦੇ ਹਨ ।
- (3) ਸੱਪ ਦਾ ਬੱਚਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
- (4) ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਔਲਾਦ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

Options :

54025011933. 1

54025011934. 2

54025011935. 3

54025011936. 4

Question Number : 100 Question Id : 5402502985 Question Type : MCQ Option Shuffling : No

Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A

Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Question Key Details :

Key	Value
Comprehension	MCQ

'ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਖਾਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਖਾਣ ਨੂੰ ਹੋਰ' ਅਖਾਣ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਛਾਂਟੋ -

- (1) ਹਾਥੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਕਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
- (2) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚੰਗਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰੇ ।
- (3) ਜਦੋਂ ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਦੇਖਣੇ ਹੋਣ ।
- (4) ਜਦੋਂ ਹਾਥੀ ਦਾ ਦੰਦ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ ।

Options :

54025011937. 1

54025011938. 2